

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית

קריטריונים שעות לימוד לבגרות לכיתות יא' או יב'
ל 3-5 יחידת לימוד באזרחות – תשע"ח ואילך

במסגרת מדיניות המשרד לעודד למידה משמעותית בבתי הספר התיכוניים, משרד החינוך מקצה שעות לימוד לבתי ספר המגוישים בקשה בהתאם לנהלים הנדרשים והעומדים בתנאים שיפורטו להלן. ההקצבה מיועדת לכלל בתי הספר המקיימים לימודי אזרחות לבגרות, ל 3-5 יחידת לימוד, לפי תכנית לימודים המאושרת בידי המשרד. המשרד מקצה לבתי ספר השונים העומדים בתנאים שיפורטו להלן שעות לימוד. ההקצבה מיועדת ללימודים לבגרות למגמות מעבר ללימודים המתוקצבים לפי מודל שכר הלימוד בחטיבות העליונות. **על בית הספר לקבל למגמה רק תלמידים המתחייבים להיבחן לבגרות בהיקף של 5 יחידות.** המשרד יתן עדיפות לכיתות לימוד משותפות כמפורט באופן החלוקה.

תנאי סף

1. בית הספר מקיים מגמה ללימודי אזרחות, בכיתות י"א או י"ב, לפי תכנית הלימודים לבגרות באזרחות ובאישור המפמ"ר. הלימוד בהיקף של שלוש שעות שבועיות לכל יחידת לימוד לבגרות, בכל כיתה שבעבורה מתבקשת הקצבה. הלימודים עבורם תאושר ההקצבה יהיו **להוראה של היחידה ה-3, או היחידה ה-4 או היחידה ה-5 לבגרות באזרחות.**
2. המורים המלמדים אזרחות במגמה בכיתה יא' או יב' עברו השתלמות בהוראת האזרחות שאושרה בידי המפמ"ר לאזרחות בהיקף שלא יפחת מ-28 שעות, בשנתיים שלפני השנה בעבורה מתבקשת ההקצבה. לחלופין, מורים אשר לא עברו השתלמות כאמור, יתחייבו להשתלם, בהיקף שלא יפחת מ-28 שעות, באחת מההשתלמות שאישר המפמ"ר לאזרחות, במהלך השנה שעבורה מתקבלת ההקצבה. המורה ובית הספר יתחייבו על כך בטופס הבקשה עם הגשת הבקשה. מועד, מקום והיקף ההשתלמות יפורסם באתר המפמ"ר לאזרחות.
3. המורים המלמדים אזרחות במגמה בכיתה יא' או יב' (יחידות 3-5) יתחייבו להשתתף במפגשי עבודה ארציים, שיקבע המפמ"ר לאזרחות עבורם. לפחות 3 פעמים בשנה. המועדים והמקום יפורסמו באתר המפמ"ר.
4. מספר התלמידים: בכל קבוצת תלמידים הלומדת אזרחות בהיקף של חמש יחידות, ילמדו 15 תלמידים לפחות. בבתי ספר קטנים (בהם לא יותר מ-3 כתות בשכבה), בכל קבוצת תלמידים הלומדת במגמת אזרחות בהיקף של חמש יחידות לבגרות ילמדו 10 תלמידים לפחות.
5. במידה וקיימת כיתה משותפת - הכיתה תכלול 12 תלמידים לפחות. כאשר מתקיימת כיתה משותפת - רק בית הספר שמרכז את הכיתה רשאי להגיש את הבקשה והוא זה שיקבל את כל השעות. בית ספר זה לא יהיה זכאי להגיש בקשה גם לכיתה רגילה.
6. **על בית הספר לקבל למגמה רק תלמידים המתחייבים להיבחן לבגרות בהיקף של 5 יחידות.**

אופן החלוקה

- א. ראשית תחולקנה 2 שעות לכל בתי ספר שמקיימים כיתת לימוד משותפת לשני בתי ספר משני מגזרי פיקוח במערכת כדלקמן:**
1. **ממלכתי עם ממלכתי דתי.**
 2. **עברי עם ערבי.**
 3. **חינוך רגיל עם חינוך מיוחד.**
- השעות יחולקו בין הכיתות המשותפות בהתאם למספר התלמידים הגבוה ביותר בכיתה, לפי חישוב של 32 תלמידים בכיתה, עד להקצאת מלוא מכסת השעות.
- ב. השעות שנותרו יוקצו ללימוד היחידה חברה וכלכלה (שאלון מספר 034381), וינתנו 1 ש"ש ליחידה. השעות יחולקו בין בתי הספר לפי מספר התלמידים בכיתה, כאשר ראשית ינתנו השעות לבתי ספר בהם יש את המספר הגבוה ביותר של תלמידים בכיתה, שתי שעות ליחידה לכיתה, וכך הלאה לפי סדר יורד, עד להקצאת מלוא מכסת השעות. במידה ויש לבחור בין שני בתי ספר עם מס' תלמידים זהה, ראשית יתוקצב ביה"ס בעל מדד הטיפוח הגבוה יותר.**

ג. השעות שנותרו יוקצו ללימודי אחת משתי היחידות: דת חברה ומדינה (שאלון 034381) או החברה הערבית (שאלון 034381) וייתנו 1 ש"ש ליחידה. השעות יחולקו בין בתי הספר לפי מספר התלמידים בכיתה כאשר ראשית ינתנו השעות לבתי ספר בהם יש את המספר הגבוה ביותר של תלמידים בכיתה, שתי שעות ליחידה לכיתה, וכך הלאה לפי סדר יורד, עד להקצאת מלוא מכסת השעות. במידה ויש לבחור בין שני בתי ספר עם מס' תלמידים זהה, ראשית יתוקצב ביה"ס בעל מדד הטיפוח הגבוה יותר.

ד. השעות שנותרו יוקצו ללימוד יחידת המיזם (מיזם 034383) בכתות י"ב, ולאחר מכן לכיתות יא', 1/2 ש"ש ליחידה. השעות יחולקו בין בתי הספר לפי מספר התלמידים בכיתה כאשר ראשית ינתנו השעות לבתי ספר בהם יש את המספר הגבוה ביותר של תלמידים בכיתה, 1/2 ש"ש לכל יחידה לכיתה, וכך הלאה לפי סדר יורד, עד להקצאת מלוא מכסת השעות. במידה ויותר עודף שעות, תחולקנה השעות העודפות בסבב אחד נוסף של 1/2 ש"ש ליחידה לכיתה. במידה ויש לבחור בין שני בתי ספר עם מס' תלמידים זהה, ראשית יתוקצב ביה"ס בעל מדד הטיפוח הגבוה יותר.

ו. ניתן להקצות על פי תבחינים אלו לכל היותר 6 שעות לכל בית ספר באותה שנת לימודים. ככל שיותר שעות לאחר הקצאת השעות לפי סעיפים א-ה, יתרת השעות תתווסף לבתי הספר מעבר ל-6 שעות שבקשו על פי אותן אמות המדה.

בקרה ועיצומים

א. במידה ויימצא פער של למעלה מ-20% בין מספר התלמידים שנכללו בטופס הבקשה לבין מספר התלמידים שנבחנו בפועל, בלא שנמצא לכך הסבר שיניח את דעתה של היחידה המקצועית וועדת ההקצבות, יקוזזו שעות הלימוד שהוקצו לבית הספר לאותה שנה וכן ניתן יהיה, בהתאם לשיקול דעתה של וועדת ההקצבות ועל בסיס המלצת הגורם המקצועי, לדחות בקשה לקבלת שעות הלימוד באזרחות של בית הספר האמור בשנה שלאחר מכן.

ב. במידה ויימצא כי מורי בית ספר המלמדים אזרחות בכיתות יא' או יב', בכיתות שבעבורן אושרה הקצבה, לא השתלמו כנדרש, או לא הופיעו לפחות ל-3 מפגשים הארציים שקבע המפמ"ר, תבוטל ההקצבה, ויקוזזו השעות שהוקצו לבית הספר לכל השנה.

ג. במידה ויימצא כי הקבוצה פחתה בלמעלה מ-20% מגודלה ההתחלתי בלא שימצא לכך הסבר שיניח את דעתה של היחידה המקצועית, ואישור ע"י וועדת ההקצבות, יקוזזו השעות שהוקצו לבית הספר לכל השנה, וכן לא יהיה זכאי לקבל הקצבה עבור שעות הלימוד באזרחות בשנה שלאחר בקשת ההקצבה.

ד. במידה ובית הספר לא יגיש דו"ח ביצוע לתשע"ח, כנדרש על ידי המזכירות הפדגוגית, עד ל-31/8/18 בלא שנמצא לכך הסבר שיניח את דעתה של היחידה המקצועית, יקוזזו שעות הלימוד במקצוע אזרחות שהוקצו לבית הספר לכל השנה.